

INSTRUKCJA NR 1 przeprowadzania oceny ryzyka zawodowego w Politechnice Warszawskiej

1. Zbieranie informacji potrzebnych do oceny ryzyka zawodowego

Zbieranie informacji potrzebnych do oceny ryzyka zawodowego według punktu 7.2 normy PN-N-18002:2011 i sporządzenie opisu stanowisk prowadzi się opierając się na:

- 1) Polska Norma nr PN-Z-08052:1980 Ochrona pracy - Niebezpieczne i szkodliwe czynniki występujące w procesie pracy - Klasyfikacja;
- 2) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 3) rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2018 r. w sprawie sposobu zapewnienia w uczelni bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i kształcenia;
- 4) rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy;
- 5) rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy;
- 6) rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych;
- 7) przepisy branżowe związane z charakterem stanowiska, np. stanowiska, na których występują:
 - a) promieniowanie jonizujące - ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo atomowe i akty wykonawcze,
 - b) substancje chemiczne - ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach,
 - c) promieniowanie laserowe - PN-EN 60825-1:2010 Bezpieczeństwo urządzeń laserowych – Część 1: Klasyfikacja sprzętu i wymagania,
 - d) maszyny i urządzenia z napędem elektrycznym - przepisy bhp przy obsłudze tych urządzeń i Polskie Normy,
 - e) ręczne prace transportowe - rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych oraz innych pracach związanych z wysiłkiem fizycznym,
 - f) czynniki biologiczne - rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki,
 - g) hałas - rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 sierpnia 2005 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne;
- 8) analiza wypadków przy pracy na danym stanowisku;
- 9) własne doświadczenia i opinie pracowników zatrudnionych na opisywanym stanowisku.

2. Identyfikacja zagrożeń

Zespół ds. oceny ryzyka zawodowego we współpracy z pracownikami pracującymi na ocenianych stanowiskach i na podstawie zebranych informacji dokonuje identyfikacji zagrożeń, ustala możliwe skutki wypadku lub możliwą utratę zdrowia pracownika z tytułu wykonywanej pracy.

3. Oszacowanie i wyznaczenie dopuszczalności ryzyka zawodowego

- 1) Zespół na podstawie identyfikacji zagrożeń i tablicy 1 i 3 normy PN-N-18002, oszacowuje ryzyko zawodowe w skali trójstopniowej (duże, średnie i małe) na danym stanowisku biorąc pod uwagę:
 - a) ciężkość następstw,
 - b) prawdopodobieństwo wystąpienia;
- 2) Zespół po oszacowaniu ryzyka na podstawie tablicy nr 4 zawartej w Polskiej Normie PN-N-18002, podejmuje decyzję o dopuszczalności ryzyka. Ryzyko może być:
 - a) dopuszczalne,
 - b) niedopuszczalne;
- 3) podstawowym kryterium dopuszczalności ryzyka zawodowego są wymagania obowiązujących przepisów prawnych i innych dokumentów normatywnych;
- 4) wyniki identyfikacji i oceny ryzyka zawodowego są umieszczone w Karcie oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy, stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia.

4. Wykaz zagrożeń dla zdrowia i życia

Na podstawie identyfikacji zagrożeń Zespół opracowuje wykaz zagrożeń dla zdrowia i życia na terenie danej jednostki organizacyjnej. Wyniki prac zapisuje w tabeli stanowiącej załącznik nr 3 do zarządzenia.

5. Decyzja o potrzebie działań korygujących i/lub zapobiegawczych i/lub doskonalących

- 1) wyniki oceny ryzyka zawodowego stanowią podstawę planowania działań na stanowisku pracy;
- 2) jeśli ocena ryzyka nie wymaga działań korygujących konieczny jest stały monitoring. Okresowo należy przeprowadzić ocenę ryzyka zawodowego na danym stanowisku.

6. Zaplanowanie działań korygujących i/lub zapobiegawczych i/lub doskonalących

- 1) w przypadku, gdy są potrzebne działania, kierownicy jednostek organizacyjnych przy współudziale pełnomocnika kierownika jednostki organizacyjnej ds. bhp opracowują plan działań, który zapisują w tabeli stanowiącej załącznik nr 4 do zarządzenia;
- 2) w przypadkach problemowych powoływani są opiniodawcy np.:
 - a) specjaliści z danego obszaru,
 - b) sanepid,

- c) Laboratoria Badań Środowiskowych;
- 3) plan działań korygujących i/lub zapobiegawczych i/lub doskonalących zatwierdza kierownik jednostki organizacyjnej.

7. Realizacja działań korygujących i/lub zapobiegawczych i/lub doskonalących

Kierownicy jednostek organizacyjnych są odpowiedzialni za:

- 1) realizację planu działań;
- 2) sprawowanie bieżącej kontroli nad wprowadzonymi działaniami;
- 3) inicjowanie ponownej oceny ryzyka na stanowiskach, na których miało być ono ograniczone.

8. Zapoznanie pracowników i/lub osoby współpracujące z kartą oceny ryzyka zawodowego, zapoznanie podwykonawców i dostawców z zagrożeniami na terenie jednostki organizacyjnej

- 1) kierownicy jednostek organizacyjnych lub osoby przez nich wyznaczone zapoznają pracowników i osoby współpracujące (niezależnie od formy zatrudnienia) z kartą oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy odnotowując ten fakt na formularzu, stanowiącym załącznik nr 5 do zarządzenia;
- 2) w przypadku zlecenia przez kierownika jednostki organizacyjnej pracownikowi prac niezwiązanych bezpośrednio z wykonywaną pracą na danym stanowisku, kierownik jednostki organizacyjnej informuje pracownika o ryzyku zawodowym przed wykonywaniem tych prac;
- 3) dostawcy i podwykonawcy potwierdzają fakt zapoznania się z zagrożeniami na formularzu, stanowiącym załącznik nr 6 do zarządzenia, który jest przechowywany w jednostce organizacyjnej;
- 4) w przypadku podjęcia współpracy z nowym podwykonawcą, który będzie realizował zadania na terenie danej jednostki organizacyjnej, osoba uprawniona do zawierania umów zobowiązuje dostawcę do zapoznania się i poświadczenia podpisem oświadczenia, stanowiącego załącznik nr 7 do zarządzenia, które należy traktować jako integralną część umowy.

9. Okresowe przeprowadzanie oceny ryzyka zawodowego

Ocena ryzyka zawodowego powinna być dokonana raz na pięć lat lub w przypadkach, o których mowa w § 2 ust. 2 zarządzenia.